

Ανάπτυξη και πληθωρισμός μετά την πανδημία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

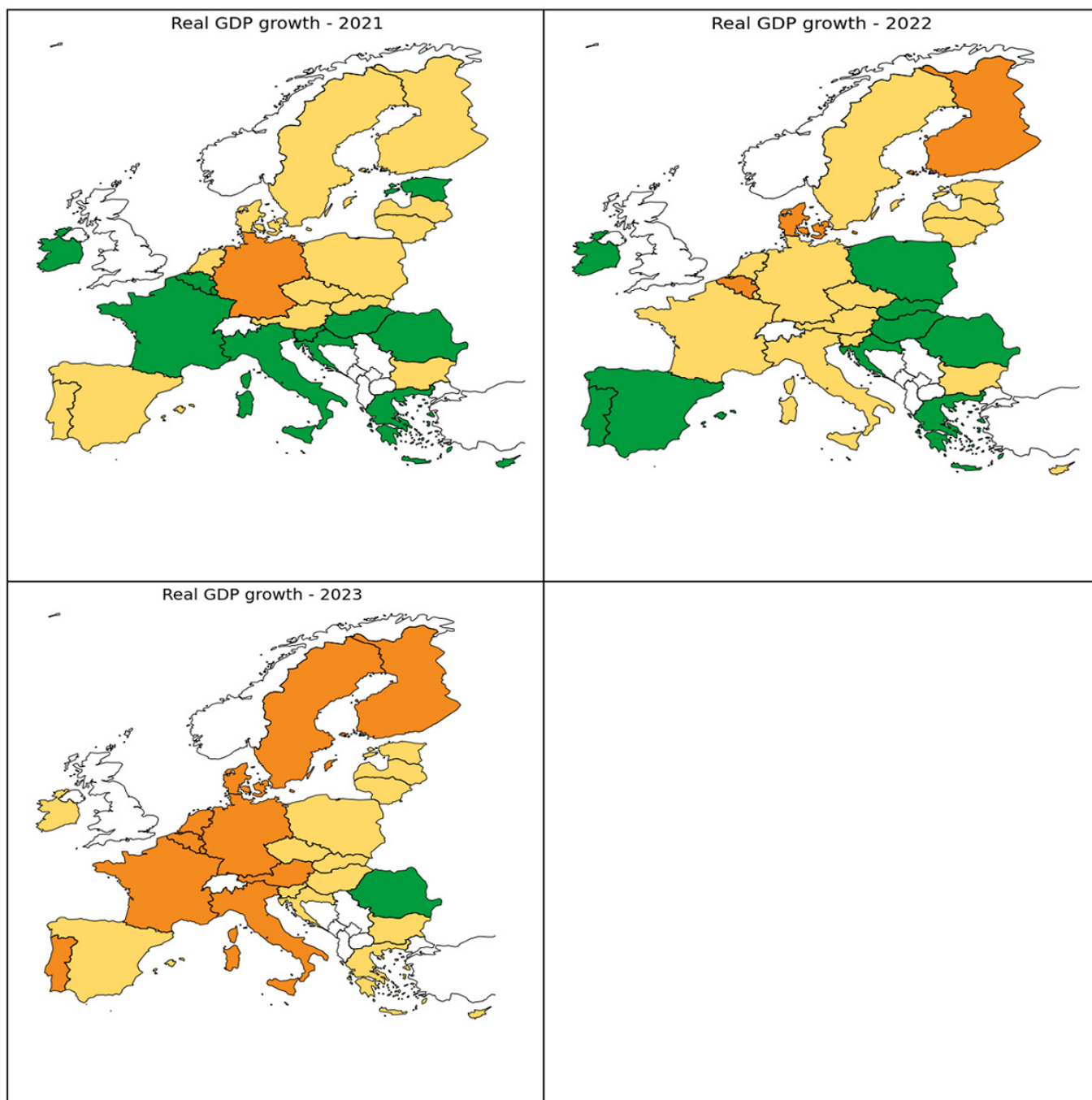
Description

Μαρία Δεμερτζή*

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) [μόλις δημοσίευσε](#) τις νέες προβλέψεις της για την ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το βασικό μήνυμα είναι ότι η Ευρωπαϊκή οικονομία ανακάμπτει ταχύτερα από ό,τι αναμενόταν. Λέει, ωστόσο, ότι η αύξηση των νέων κρουσμάτων COVID19 αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα σε αυτή την αισιόδοξη πρόβλεψη.

Το γράφημα 1 παρουσιάζει τους ρυθμούς ονομαστικής ανάπτυξης για την τριετία, έως το 2023.

Γράφημα 1: Προβλέψεις για την πραγματική ανάπτυξη στην ΕΕ, 2021-2023, %

Πηγή: Bruegel με βάση τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 2021.
>5%

Η Γαλλία, η Ιρλανδία, η Ιταλία, η Ελλάδα κι ένας αριθμός χωρών της Κεντρικής Ευρώπης και της Βαλτικής θα παρουσιάσουν οικονομική ανάπτυξη άνω του 6% φέτος. Αυτή είναι αναμφισβήτητα πολύ ισχυρή ανάκαμψη.

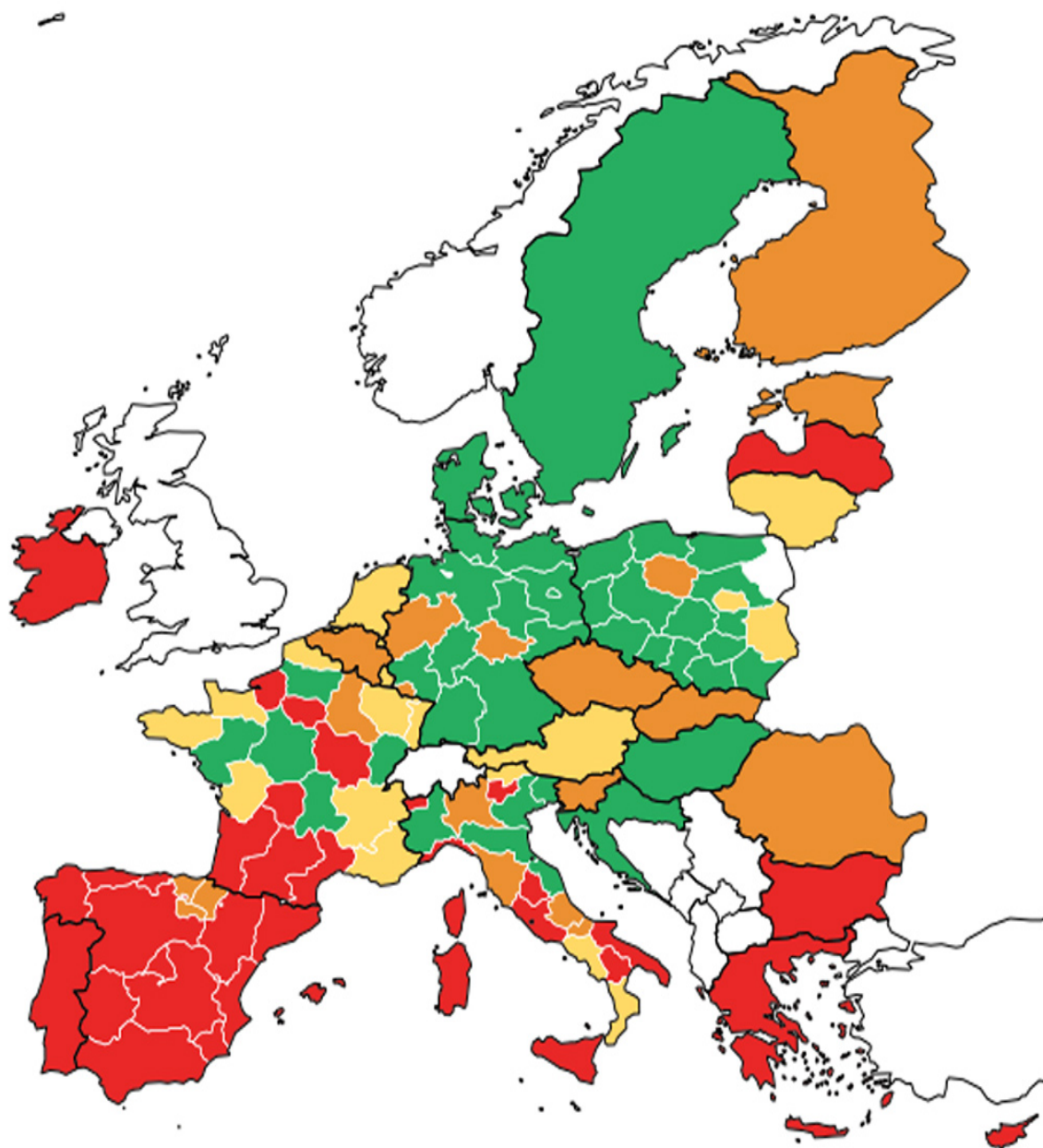
Για τα επόμενα δύο χρόνια υπάρχουν χώρες που θα δουν επιτάχυνση στον ρυθμό ανάπτυξης σε σχέση με το 2021, όπως η Πολωνία, αλλά υπάρχουν κι εκείνες που θα δουν

επιβράδυνση, όπως η Ιταλία, το Βέλγιο και οι Σκανδιναβικές χώρες.

Και αυτό είναι ενδιαφέρον, καθώς σε μια [προηγούμενη εργασία](#) υποστηρίξαμε ότι οι χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου, κι ορισμένες χώρες στην Κεντρική Ευρώπη και τη Βαλτική επλήγησαν και πιο σκληρά από την πανδημία και ήταν πολύ πιο ευάλωτες εξ αρχής, καθώς είχαν ήδη υψηλότερο αριθμό εταιρειών που υπολειτουργούσαν (ζόμπι). Το συμπέρασμα μας ήταν ότι καθώς αίρονται τα μέτρα στήριξης, οι χώρες αυτές θα έβλεπαν μεγαλύτερο αριθμό εταιρικών αθετήσεων, οι οποίες θα εμποδίζαν την ανάπτυξη.

Το γράφημα 2 συνοψίζει τα τρωτά αυτά σημεία γεωγραφικά: το κόκκινο προσδιορίζει τις περιφέρειες/χώρες και με υψηλό ποσοστό εταιρειών ζόμπι πριν την έναρξη της πανδημίας και με υψηλό ποσοστό πληττόμενων τομέων κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Το πράσινο προσδιορίζει το αντίθετο, δηλ. περιφέρειες/χώρες, και με χαμηλό ποσοστό εταιρειών ζόμπι και με χαμηλό ποσοστό πληττόμενων τομέων κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Το κίτρινο προσδιορίζει περιφέρειες/χώρες με χαμηλό ποσοστό εταιρειών ζόμπι αλλά υψηλό ποσοστό πληττόμενων τομέων κατά τη διάρκεια της πανδημίας και τέλος το πορτοκαλί προσδιορίζει περιφέρειες/χώρες με υψηλό ποσοστό εταιρειών ζόμπι μεν, αλλά χαμηλό ποσοστό πληττόμενων τομέων κατά τη διάρκεια της πανδημίας δε.

Γράφημα 2: Περίληψη των τρωτών σημείων γεωγραφικά

Πηγή: Bruegel. Altomonte et al (2021), COVID-19 financial aid and productivity: has sup

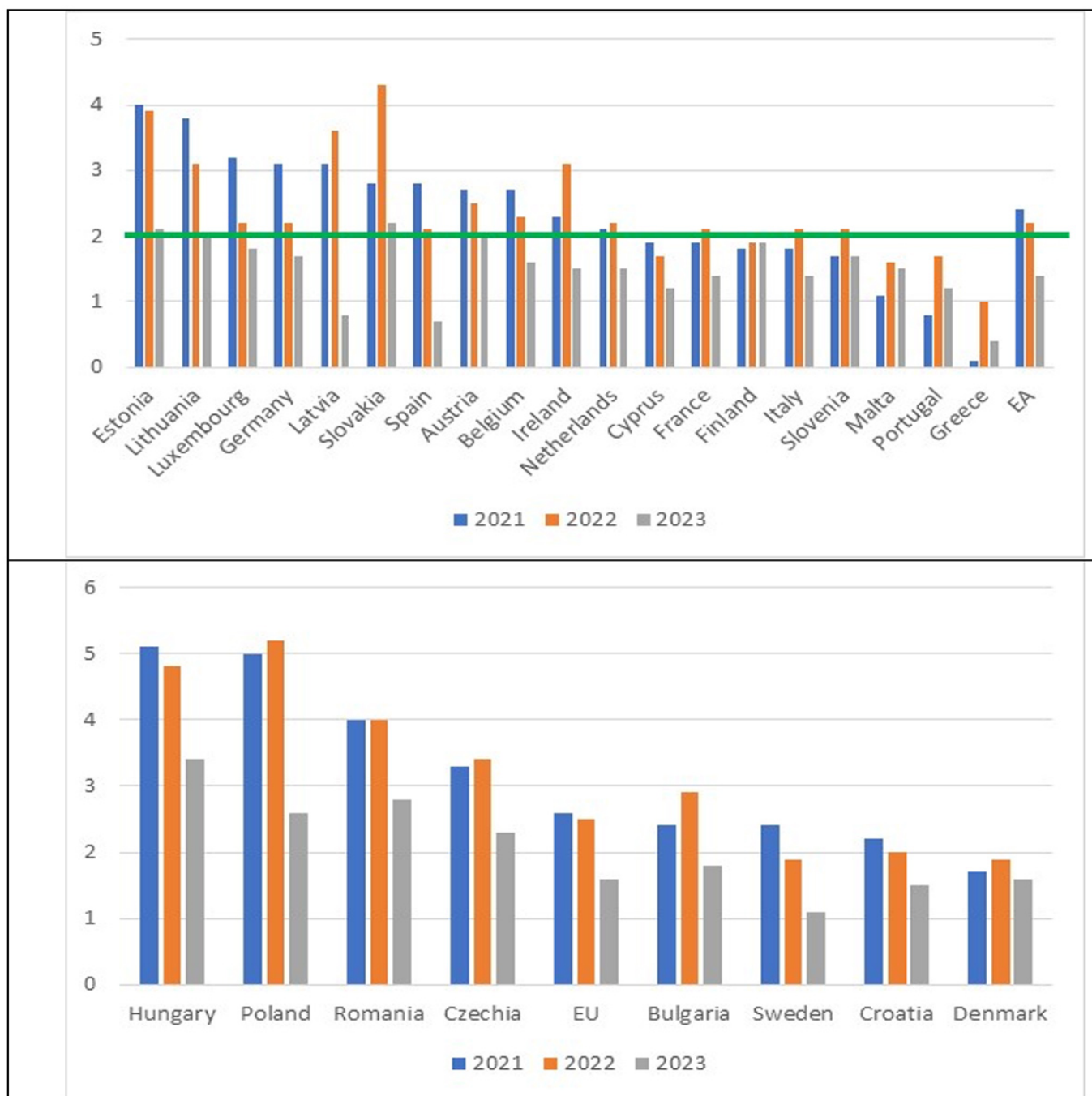
Πράγματι, η ανάλυσή μας έδειξε ότι χώρες όπως η Ισπανία, η Ελλάδα, η Πορτογαλία, η Κύπρος, και λιγότερο η Ιταλία και η Γαλλία, ήταν πολύ εκτεθειμένες στο οικονομικό ρίσκο που έφερε η πανδημία. Οι οικονομίες αυτών των χωρών βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε τομείς όπως οι υπηρεσίες που επηρεάστηκαν άμεσα κατά τη διάρκεια της πανδημίας και ήταν σε σχετικά χειρότερη θέση όσον αφορά το ποσοστό εταιρειών ζόμπι στην οικονομία τους στην αρχή της πανδημίας.

Ωστόσο, οι προβλέψεις της ΕΕ δείχνουν ότι αυτά τα τρωτά σημεία που είχαμε εντοπίσει δεν θα εμποδίσουν την ανάκαμψη. Και αντιστοίχως οι χώρες της Βόρειας Ευρώπης που ήταν λιγότερο ευάλωτες (στο γράφημα 2) δεν πρόκειται ν' αναπτυχθούν απαραίτητα γρηγορότερα σε αυτή την τριετή περίοδο. Οι χώρες που σημείωσαν μεγαλύτερη πτώση κατά τη διάρκεια της κρίσης επανέρχονται πειστικά.

Τέλος, μια ενδιαφέρουσα εικόνα προκύπτει όταν εξετάζουμε τον πληθωρισμό. Στη ζώνη του ευρώ υπάρχει μία ορατή διαφορά μεταξύ Βορρά-Νότου. Ο Βορράς θα αντιμετωπίσει πληθωρικές πιέσεις αυτό το έτος και ενδεχομένως τα επόμενα δύο χρόνια. Τα κράτη της Βαλτικής, ακόμη και η Σλοβακία, θα υποστούν υψηλές πληθωρικές πιέσεις φέτος και του χρόνου. Οι χώρες της Νότιας Ευρώπης, αλλά και η Γαλλία δεν θα δουν πληθωρικές πιέσεις για αυτή την τριετή περίοδο, παραμένοντας κάτω από το στόχο του 2% για τον πληθωρισμό.

Εκτός της ζώνης του ευρώ, η Πολωνία, η Ρουμανία και η Ουγγαρία θα αντιμετωπίσουν πληθωρισμό ακόμη και σε επίπεδα 5%. Σχεδόν όλες οι χώρες της Κεντρικής Ευρώπης και της Βαλτικής θα αντιμετωπίσουν υψηλό πληθωρισμό φέτος και του χρόνου. Οι χώρες της Σκανδιναβίας δεν θα δουν σημαντικές πληθωριστικές πιέσεις, εντός ή εκτός της ζώνης του ευρώ.

Γράφημα 3: Προβλέψεις για τον πληθωρισμό, 2021-2023, %

Πηγή: Bruegel με βάση τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 2021
στόχος της ΕΚΤ για τον πληθωρισμό, 2%, κι αφορά τις χώρες που ανήκουν στη ζώνη το

Είναι ασφαλώς ενθαρρυντικό να βλέπουμε χώρες που επλήγησαν περισσότερο κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης, να είναι τώρα σε θέση να απορροφούν το τρέχον σοκ πολύ πιο γρήγορα και να επιστρέφουν σε επίπεδα πριν την πανδημία. Αναμφίβολα, η βοήθεια που έχει δοθεί, τόσο από την ΕΚΤ μέσω της ποσοτικής χαλάρωσης, όσο και με διάφορα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένου και του ταμείου ανάκαμψης κι ανθεκτικότητας, λειτούργησε αποτελεσματικά.

Επίσης, ένας σημαντικός άλλος κίνδυνος τόσο για τον πληθωρισμό όσο και για τις προοπτικές ανάπτυξης έχει να κάνει με τις τιμές της ενέργειας. Αυτές συμβάλλουν αυξάνοντας την πιθανότητα εμφάνισης υψηλότερου πληθωρισμού κι έχουν δευτερογενείς επιπτώσεις, υπό την μορφή υψηλότερου κόστους και μισθών. Οι τιμές της ενέργειας προς το παρόν συμβάλλουν περίπου [κατά το ήμισυ](#) στον τρέχοντα πληθωρισμό της ευρωζώνης. Εάν οι ενεργειακές τιμές παραμείνουν υψηλές, οι δευτερογενείς επιπτώσεις θα ασκήσουν έμμεση πίεση στον πληθωρισμό.

* Η Μαρία Δεμερτζή είναι Υποδιευθύντρια του Bruegel, ερευνητικό ινστιτούτο (think tank) με έδρα τις Βρυξέλλες. Αυτό το κείμενο δημοσιεύτηκε αρχικά στην εφημερίδα Καθημερινή Ελλάδος, και εμφανίστηκε επίσης ως στήλη γνώμης στο Bruegel Blog. Αναδημοσιεύεται εδώ, the Cyprus Economic Society Blog.